

Raportul de activitate al Curții Apel Chișinău

- 2019 -

CUPRINS:

- Analiza generală a activității instanței în anul 2019 (pag.2-4)
- Analiza activității Colegiului Penal (pag.5-7)
- Analiza activității Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ (pag.8-12)
- Analiza Petițiilor (pag.13-14)
- Calitatea actului de justiție (pag. 14-16)
- Concluzii (pag.16)

CAPITOLUL 1 - PREZENTARE GENERALĂ A CURȚII DE APEL CHIȘINĂU

1.1. Analiza generală a activității instanței în anul 2019.

Curtea de Apel Chișinău își desfășoară activitatea de judecată, potrivit legii și judecă litigiile stabilite de lege, în competența sa.

În cadrul Curții de Apel Chișinău funcționează Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și Colegiul Penal.

Ca instanță de control judiciar, Curtea de Apel Chișinău are rolul de a îndrepta erorile de interpretare și aplicare a legii din hotărârile celorlalte instanțe, oferind, prin deciziile sale, raționamente juridice și argumente pertinente, ce constituie îndrumare de jurisprudență pentru judecătorii de prima instanță.

Volumul general de activitate

În anul 2019, volumul general de cauze examinate de Curtea de Apel Chișinău a înregistrat o descreștere față de nivelul anului 2018. Dacă în anul 2018, pe rolul Curții Apel Chișinău s-au aflat **33 656** de cauze, dintre care **29 544** au fost examinate, în perioada de referință, pe rolul instanței s-au aflat **30 559** cauze, dintre care au fost examinate **25 680** de cauze sau cu 8 % de cauze examinate mai puțin în perioada de referință.

Din analiza datelor statistice se constată că, în comparație cu anul 2018, activitatea anului 2019 a fost marcată de o descreștere cu 3864 a cauzelor examinate, și o descreștere cu 3097 a dosarelor aflate pe rolul instanței în anul 2019.

Descrierea detaliată a datelor statistice se regăsește în prezentarea activității instanței, la compartimentul *Exercitarea actului de justiție*.

1.3. Acces și încredere în justiție. Transparență și integritate.

Pe parcursul anului 2019, ca de altfel, și în anii precedenți, în cadrul întregii activități desfășurate de către Curtea de Apel Chișinău, s-a urmărit în mod constant realizarea obiectivului, privind asigurarea respectării principiului liberului acces la actul de justiție. Integritatea sistemului presupune transparența acestuia. Un sistem judiciar deschis către societate (justițiabili, dar și restul populației), cu reguli ușor de înțeles și care să fie ușor de accesat poate ca, alături de alți factori – precum profesionalismul, conduita și predictibilitatea actului de justiție – să stea la baza formării și consolidării încrederii în sistemul judiciar. Asigurarea îndeplinirii, în continuare, a acestui deziderat s-a materializat, în publicarea pe web-site-ul Curții Apel Chișinău a tuturor informațiilor de interes public.

Toate actele judecătorești, pronunțate de către Curtea de Apel Chișinău se publică pe pagina web.

O instanță poate fi accesibilă publicului numai în măsura în care aceasta dispune, încă de la intrare, de toate informațiile necesare pentru rezolvarea unei probleme administrative ori litigioase. Gradul de confort al cetățeanului este direct proporțional cu numărul de informații, afișate din oficiu. Astfel, în holul Curții Apel Chișinău, în ambele sedii, au fost instalate panouri informative ce conțin toate informațiile necesare justițiabilului.

Sistemul judiciar trebuie să-și îndeplinească rolul de serviciu public nu numai prin îndeplinirea actului de justiție, dar și prin stabilirea unui nou tip de relație între justiție și justițiabili. În raport de aspectele arătate anterior, în anul 2019, s-a acordat o atenție deosebită însușirii și punerii în practică a principiilor Codului de conduită a funcționarului public, în relațiile cu justițiabilii, cu toți aceia care intră în contact cu sistemul judiciar.

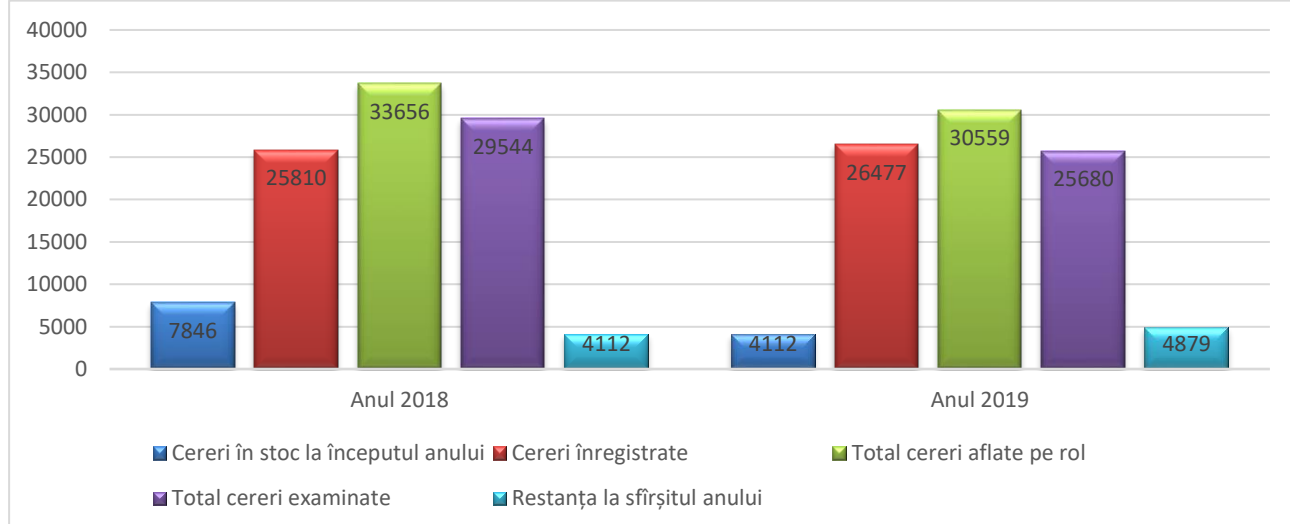
Capitolul II. EXERCITAREA ACTULUI DE JUSTIȚIE

2.1. Prezentare generală a indicatorilor statistici relevanți.

În anul 2019, pe rolul Curții de Apel Chișinău, din totalitatea cauzelor aflate pe rol **30 559** – cauze:

- **25 680** de cauze sau 84% au fost examinate;
 - **4879** de cauze sau 16% constituie restanță, care se va reporta pentru anul 2020.
- Comparativ cu anul 2018, volumul de activitate se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	7846	4112	-3743
Cereri înregistrate, în perioada de referință	25810	26477	+667
Total, cereri pe rol	33656	30559	- 3097
Cereri soluționate, în perioada de referință	29544	25680	-3864
Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	4112	4879	+767

Astfel, potrivit datelor statistice, în 2019 se atestă o descreștere, cu 3097 de cauze aflate pe rol și cu 667 de cauze parvenite mai mult în anul 2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018.

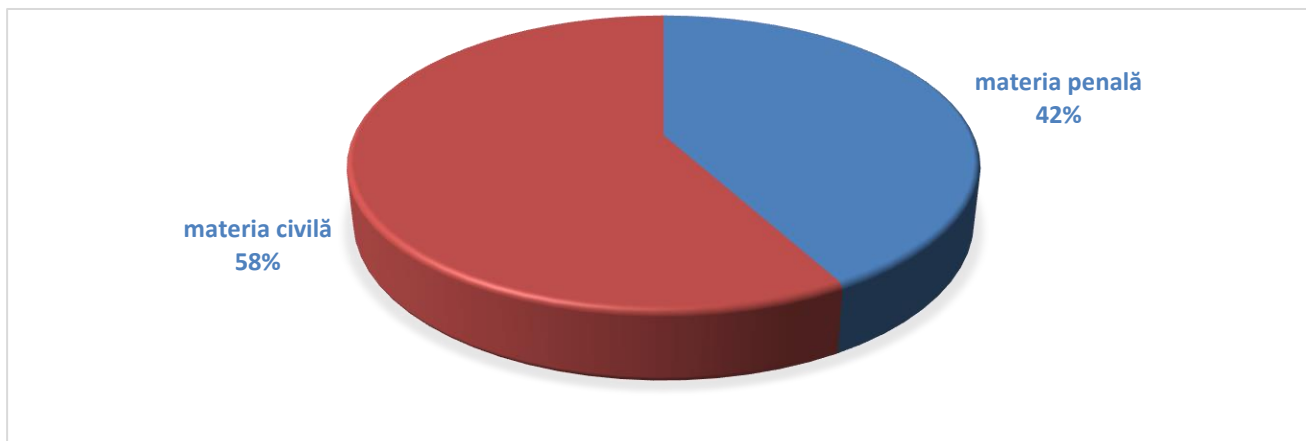
Din analiza structurii cauzelor și ponderea materiilor, se poate reține că, din cele 30559 de cauze, aflate pe rolul instanței, 16407 cauze/proceduri derivă din materia civilă și, respectiv, 14152 – din materia penală.

Astfel, sarcina per judecător:

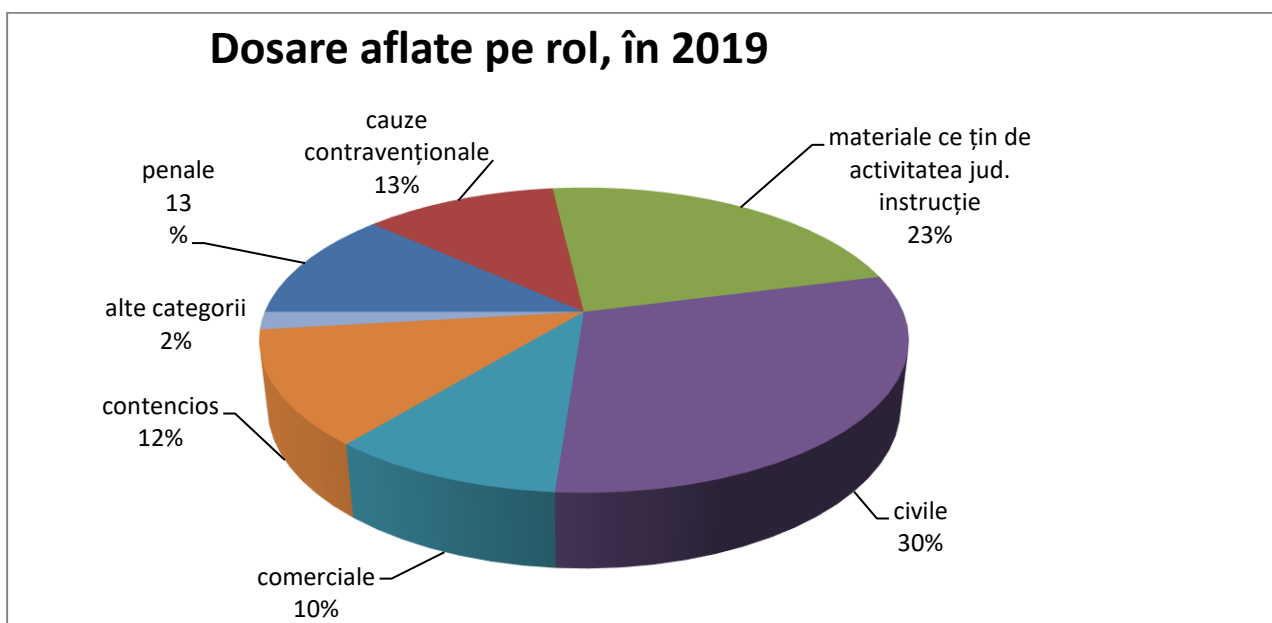
în Colegiul Penal (19 judecători) a constituit – 744 de cauze;

**în Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ (29 judecători)
- 565 de cauze.**

Notă: sarcina per judecător este calculată, prin raportarea numărului total de cauze, aflate pe rol, la numărul posturilor efectiv ocupate, în anul 2019 – (19 de judecători în Colegiul penal și 29 de judecători în Colegiul civil).

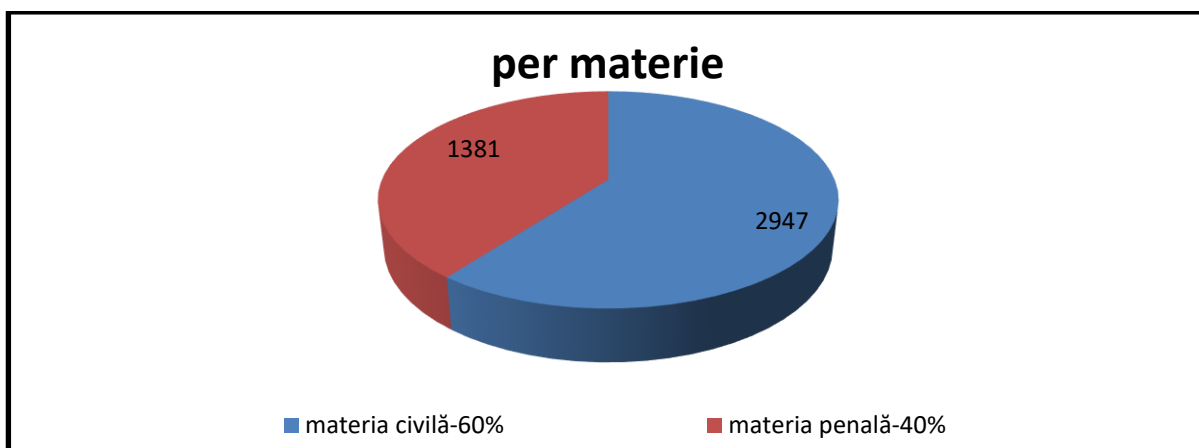

Totodată, ponderea categoriilor principale de cauze este următoarea:

Notă: În categoria „Alte categorii de dosare” sunt incluse conflictele de competență; revizuirile; recuzările(ș.a.) atât în materia civilă, cât și în materia penală.

Structura cauzelor pendinte (nesoluționate), la 31 decembrie 2019, se prezintă în modul următor:

2.2. Analiza activității Colegiului Penal

Indicatori statistici relevanți. Volumul de activitate.

În anul 2019, pe rolul Colegiului Penal s-au regăsit **14 152** de cauze, dintre care 1382 au reprezentat restanța din anul 2018. Din numărul total, au fost judecate **12 220** de cauze sau 86,3%, restanța constituind 1932 de cauze sau 13,6%.

Comparativ cu anul 2017, volumul de activitate se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	1294	1382	+88
Cereri înregistrate, în perioada de referință	12809	12770	- 39
Total cereri pe rol	14103	14152	+49
Cereri soluționate, în perioada de referință	12722	12220	- 502
Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	1381	1932	+ 551

Astfel, în comparație cu anul 2018, se constată o micșorare a volumului de activitate.

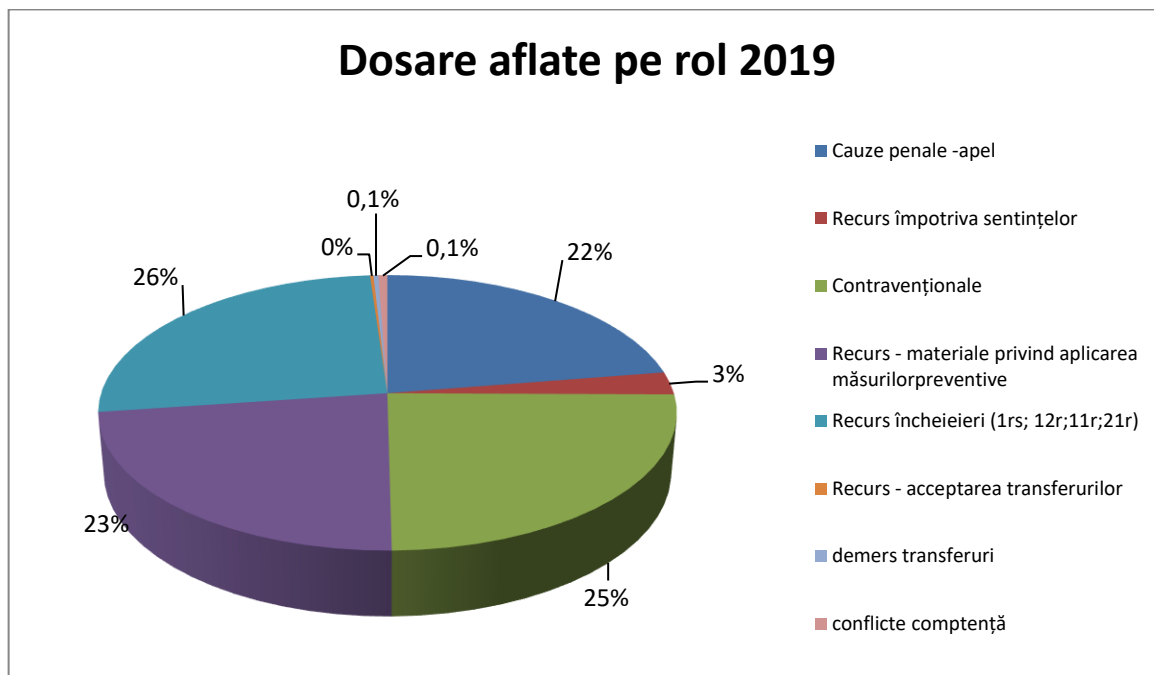
Sarcina medie, pentru fiecare judecător al Colegiului, pe anul 2019, constituie 744 de cauze, fiind mai mare cu 130 de dosare comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018 când sarcina medie a unui judecător a constituit 614 cauze.

În perioada raportată în total s-au aflat pe rol 14152 cauze,

dintre care :

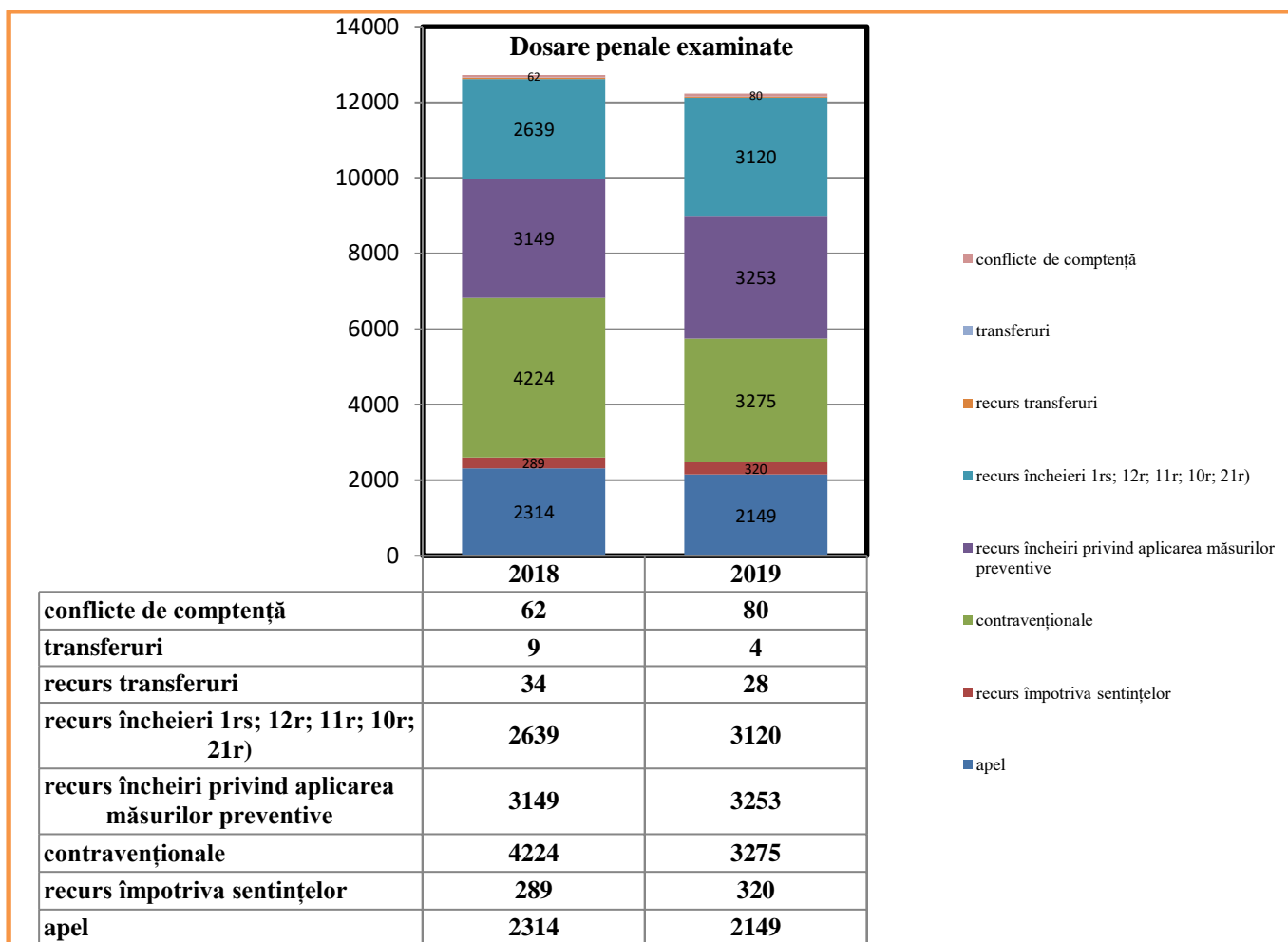
- în ordine de apel 3179 cauze;
- în ordine de recurs împotriva sentințelor 378 cauze;
- în ordine de recurs cauze contravenționale 3474 cauze;
- în ordine de revizuire cauze contravenționale 24 cauze;
- în ordine de recurs privind eliberarea sau refuzul de a elibera mandatul de arest preventiv, arest la domiciliu, prelungirea sau refuzul de a prelungi

termenul de ținere sub arest și arestului la domiciliu; prelungirea sau refuzul de a prelungi arestul în judecată	3269 cauze;
- recurs împotriva încheierilor (1rs; 12r;11r; 10r; 21r;)	3700cauze;
- în ordine de recurs privind acceptarea transferurilor -8r	31 cauze;
- demersul al Ministerului Justiției privind transferuri 8	4 cauze;
- conflicte de competență	82 cauze;
- cauze penale în ordine de revzuire	11 cauze.

Colegiul penal a Curții de Apel Chișinău în total a examinat 12220 cauze, dintre care:

- în ordine de apel	2149 cauze;
- în ordine de recurs împotriva sentințelor	320 cauze;
- în ordine de recurs cauze contravenționale:	3249 cauze;
- cereri în ordine de revizuire pe cauze contravenționale	17 cauze;
- în ordine de recurs privind eliberarea sau refuzul de a elibera mandatul de arest preventiv, arest la domiciliu, prelungirea sau refuzul de a prelungi termenul de ținere sub arest și arestului la domiciliu; prelungirea sau refuzul de a prelungi arestul în judecată	3253cauze;
- recurs împotriva încheierilor (1rs; 12r; 11r; 10r; 21r;)	3120 cauze;
- demersuri privind acceptarea transferurilor 8r	28 cauze ;
- demersul al Ministerului Justiției privind transferuri -8	4 cauze;
- conflicte de competență	80 cauze.

La sfârșitul perioadei raportate pe rol a rămas o restanță de **1932 cauze**:

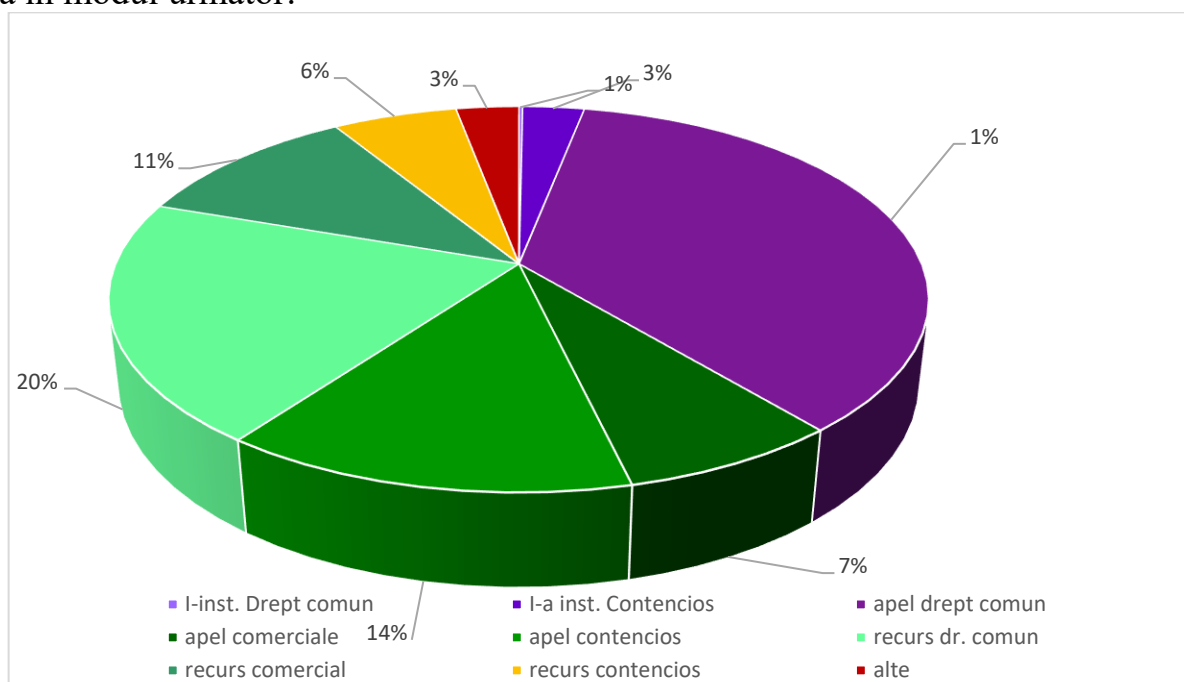
- în ordine de apel 1037 cauze;
- în ordine de recurs împotriva sentințelor 58 cauze;
- în ordine de recurs cauze contravenționale 232 cauze;
- în ordine de recurs privind eliberarea sau refuzul de a elibera mandatul de arest preventiv, arest la domiciliu, prelungirea sau refuzul de a prelungi termenul de ținere sub arest și arestului la domiciliu; prelungirea sau refuzul de a prelungi arestul în judecată 16 cauze;
- recurs împotriva încheierilor(1rs; 12r;11r; 10r; 21r;) 580 cauze;
- demersuri privind acceptarea transferurilor - 8r 3 cauze;
- demersul al Ministerului Justiției privind transferuri -8 4 cauze;
- conflict de competență 2 cauze.

2.3. Analiza activității Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

Ținând cont de datele statistice reflectate și concluzionând asupra evoluției sarcinii de lucru, în Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ, pentru anul 2019, se constată că, în perioada respectivă, pe rolul instanței:

- s-au aflat, în total – **16407** cauze, dintre care:
- au fost examinate – **13460** de cauze sau 82%;
- restanța constituind – **2947** de cauze sau 18 %.

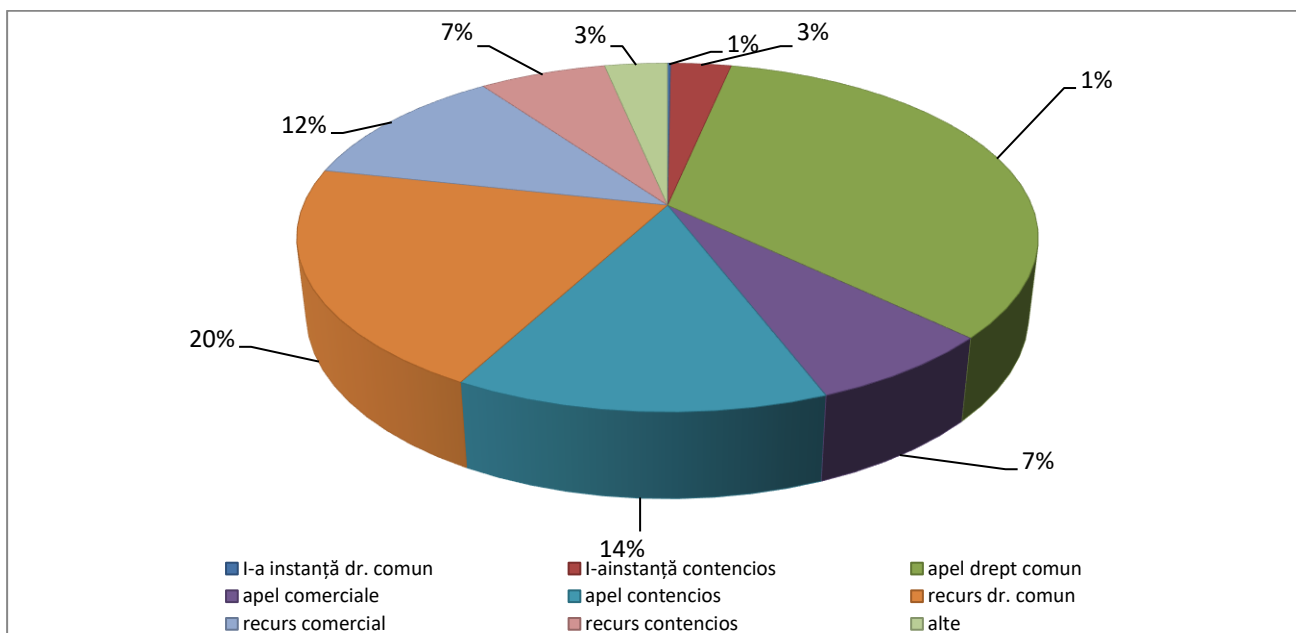
În anul 2018, pe rolul instanței s-au aflat, în total – **19 553** cauze, dintre care au fost examinate **16822** cauze sau 86%, restanța constituind **2731** de cauze sau 14%. Astfel, comparativ cu anul 2018, se reflectă o diminuare a cauzelor, aflate pe rolul instanței. Totodată, se constată și o micșorare a cauzelor examinate cu 3362 de dosare examinate mai puțin în perioada de referință și o majorarea a dosarelor rămase în restanță cu 216 de cauze rămase mai mult în restanță la sfârșitul perioadei de raportare. Structura cauzelor, aflate pe rol în cadrul Colegiului, ținând cont de indicele atribuit, se prezintă în modul următor:

Notă: În compartimentul „Alte categorii” sunt incluse dosarele, înregistrate în baza cererilor de strămutare a cauzelor, soluționarea conflictelor de competență în materia civilă și cereri de revizuire.

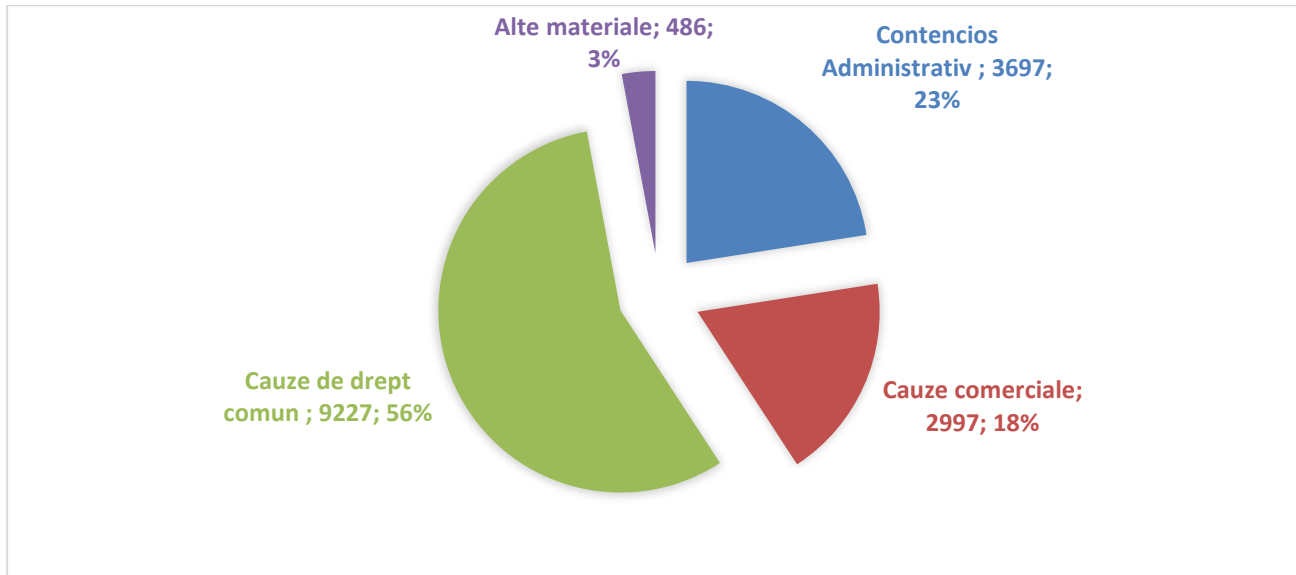
Din numărul total de dosare examinate – **13460**:

- I-a instanță drept comun - 21;
- I-a instanță contencios administrativ – 425;
- Apel drept comun – 4546 sau;
- Apel comerciale – 950;
- Apel contencios administrativ – 1849;
- Recurs drept comun – 2764;
- Recurs comercial – 1573;
- Recurs contencios administrativ – 891;
- Alte materiale – 441.

Notă: În compartimentul „Alte categorii” sunt incluse dosarele, înregistrate în baza cererilor de strămutare a cauzelor, soluționarea conflictelor de competență în materia civilă și cereri de revizuire.

După materie, ponderea cauzelor aflate în procedura Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ se prezintă în felul următor:

Sarcina medie pentru fiecare judecător al Colegiului a dosarelor examinate în anul 2019, constituie 565 de cauze, majorându-se față de aceeași perioadă a anului 2018 (526) cu 39 de cauze.

În continuare se prezintă analiza exercitării actului de justiție, pe dosare, în materia civilă, potrivit Secțiunii:

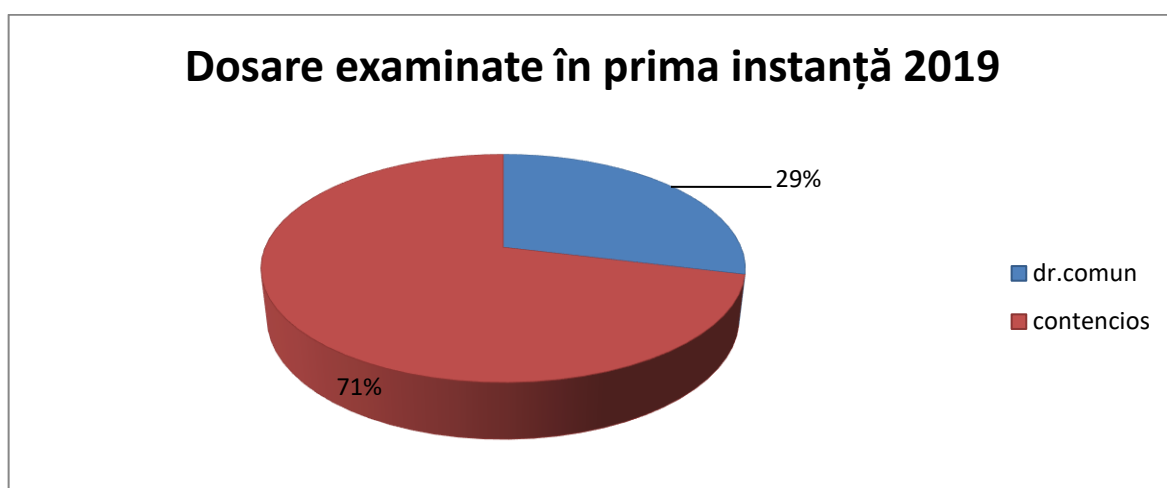
Cauze examinate în prima instanță.

În anul 2019, în prima instanță, au fost examinate, în total – **446** (inclusiv și cele restituite și retrase) de cauze sau 88,4 % din cele **504** de cereri aflate pe rol, restanța constituind **58** (11,5%) cauze.

Comparativ cu anul 2018, volumul de activitate a secției se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	2952	11	-2941
Cereri înregistrate, în perioada de referință	575	493	- 82
Total, cereri pe rol	3527	504	-3023
Cereri soluționate, în perioada de referință	3516	446	-3070
Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	11	58	+47

Din analiza datelor statistice, se constată că, în comparație cu anul 2018, activitatea anului 2019 a fost marcată de scăderea cu 82 de cereri înregistrate pe rolul secției. La fel se evidențiază o descreștere considerabilă a dosarelor examinate de instanță în perioada de referință, adică cu 3023 dosare examinate mai puține în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut.

Recurs

În perioada de referință, în total, s-au aflat pe rol **6063** de cauze, inclusiv 510 de cauze – restanța din 2018, dintre care au fost examinate **5228** (86,2%), restanța constituind **835** de cauze (13,7%).

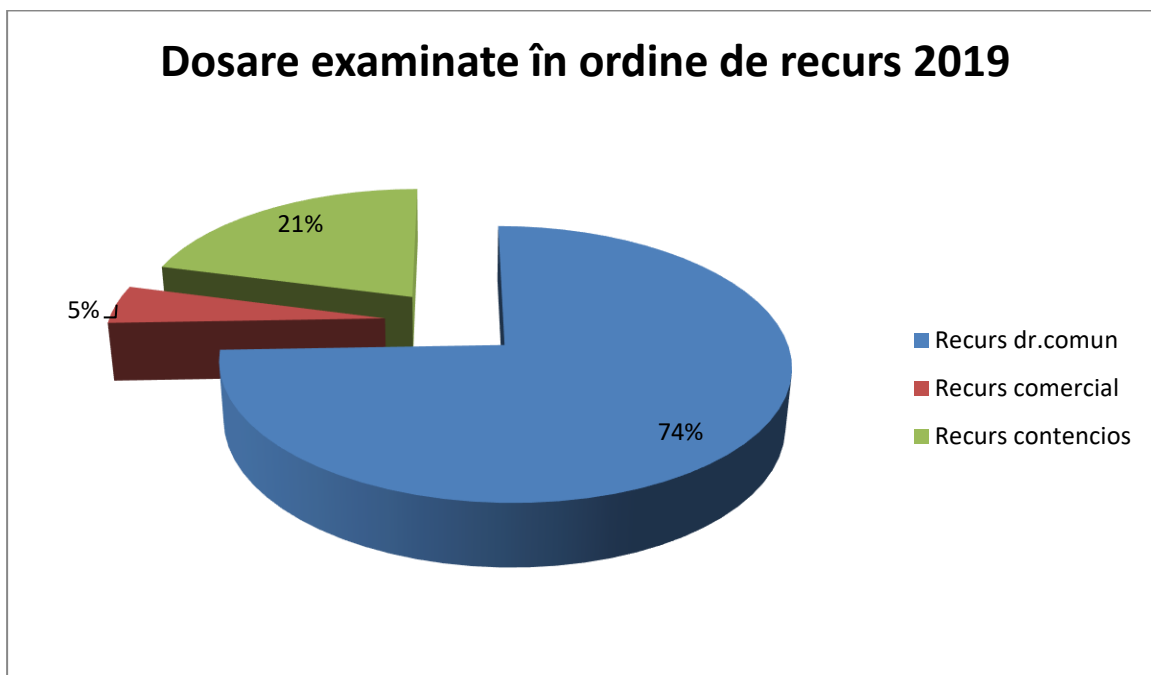
Comparativ cu anul 2018, volumul de activitate a secției se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	430	510	+80
Cereri înregistrate, în perioada de referință	4337	5553	+1216
Total, cereri pe rol	4767	6063	+1296
Cereri soluționate, în perioada de referință	4257	5228	+971

Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	510	835	+325
---	-----	-----	------

Din analiza datelor statistice, se constată că, în comparație cu anul 2018, activitatea anului 2019 a fost marcată de creștere semnificativă cu 1216 de cereri înregistrate mai mult pe rolul secției.

La fel se atestă și o creștere semnificativă a dosarelor examinate în perioada de referință, adică cu 971 de cauze examinate în ordine de recurs mai mult în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut.

Apel.

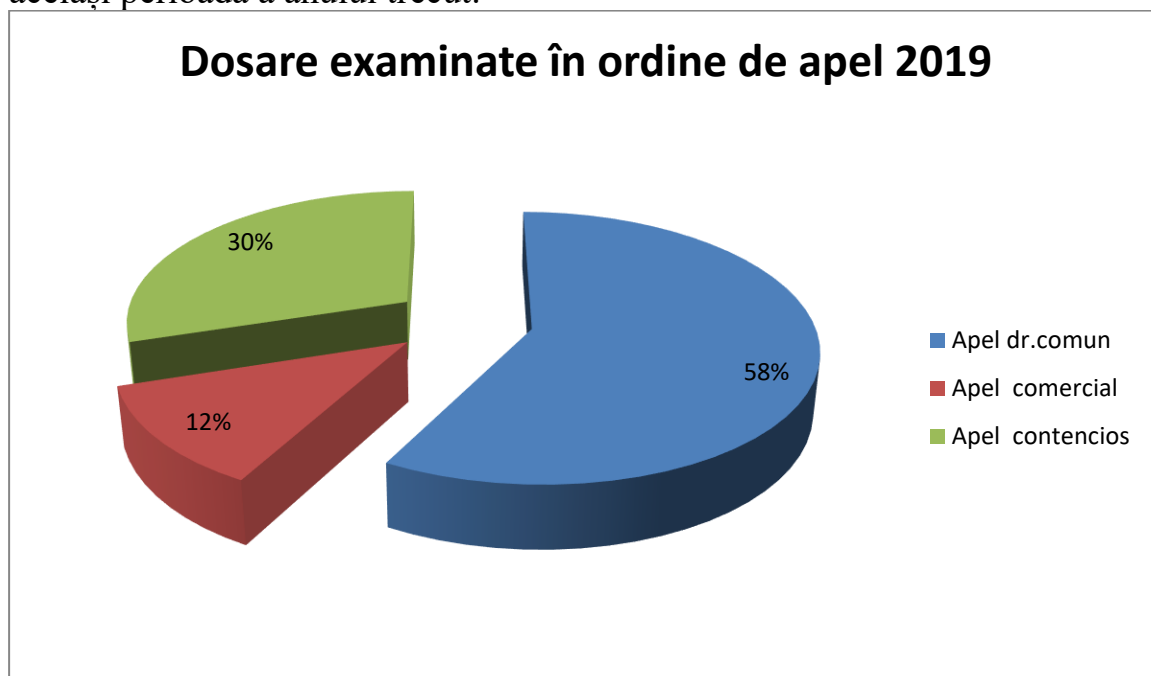
În perioada de referință, s-au aflat pe rol **9354** de cauze, inclusiv restanța din anul 2018 – 2192 cauze, dintre care au fost examinate **7345** (78,5%), restanța constituind 2009 (21,4%).

Comparativ cu anul 2018, volumul de activitate a secției se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	3139	2192	-947
Cereri înregistrate, în perioada de referință	7729	6982	-747
Total, cereri pe rol	10868	9354	-1514
Cereri soluționate, în perioada de referință	8676	7345	-1331
Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	2192	2009	-183

Astfel, în anul 2019, a fost înregistrată o scădere, cu 1514 de cauze aflate pe rol, față de anul 2018. Dat fiind faptul că se constată o micșorare atât a dosarelor parvenite în

ordine de apel cât și acelor aflate pe rolul instanței, observăm că și rata de examinare a dosarelor în ordine de apel este în descreștere în perioada de referință față de aceeași perioadă a anului trecut și anume cu 1331 de dosare examinate mai puțin în anul 2019. La fel s-a constatat o micșorarea semnificativă a dosarelor care au rămas în restanță, cu 183 de dosare rămase în restanță mai puțin la sfârșitul anului 2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

Examinarea cererilor de revizuire, conflictelor de competență, recuzări și cereri de strămutare.

În perioada analizată, s-au aflat pe rol **469** de cauze, inclusiv 17 de cauze – restanța din anul 2018, dintre care au fost examinate 441 de cauze (94%), restanța constituind 45 (6%) de cauze.

Comparativ cu anul 2018, volumul de activitate a secției se reflectă în modul următor:

	2018	2019	Diferența
Cereri în stoc, la începutul anului	31	17	-14
Cereri înregistrate, în perioada de referință	360	469	+109
Total, cereri pe rol	391	486	+95
Cereri soluționate, în perioada de referință	374	441	+67
Cereri nesoluționate, la sfârșitul anului	18	45	+27

3.4. Analiza petițiilor parvenite la Curtea de Apel Chișinău.

Direcția a realizat, în principal, următoarele activități:

- examinarea petițiilor;
- solicitărilor de informații;
- soluționarea solicitărilor telefonice;
- întocmirea Raportatelor în baza Legii nr. 87 din 21.04.2011;
- evidența și înregistrarea petițiilor;
- analiza datelor statistice privind activitatea instanței;
- generalizarea practicii judiciare;
- evidența completă a actelor normative și legislative ale RM, actelor juridice internaționale, la care RM este parte;
- verificarea menținerii actelor juridice în stare de control;
- evidența asigurarea funcționării bibliotecii Curții Apel Chișinău și a evidenței complete a literaturii juridice ș.a.

În anul 2019 la Curtea de Apel Chișinău au fost înregistrate în Registrul de intrare a corespondenței **46 462** cereri, 44 499 au constituit cereri ce se referă la examinarea cauzei (de ex.: cerere de amânare, recurs, revizuire, repunere în termen, recuzare ș.a.).

Din numărul total de cereri înregistrate **1 963** cereri au fost înregistrate ca petiții, cereri și adresări, dintre care **300** de petiții, cereri și scrisori au fost readresate de la organele publice centrale – Parlamentul RM, Aparatul Președintelui RM, precum și de la alte instituții – Procuratura Generală, Ministerul Justiției, Comisariatele de poliție, instituțiile penitenciare și instanțele de judecată. În urma examinării acestora, s-a constatat că se solicită informații, privind cauzele aflate în procedura instanței de recurs, copiile unor acte judecătorești, precum și exprimarea dezacordului cu deciziile emise.

Analizând conținutul petițiilor, cererilor și scrisorilor, adresate Curții de Apel Chișinău, se constată că:

- 965 – se referă la cauze penale;
- 998 – la cauze civile.

Din numărul total de petiții înregistrate:

- în **653** de cazuri au fost depuse cereri, în care au fost adresate, în baza Legii privind accesul la informații (a fost solicitată informația, privind etapa de examinare a dosarelor, data examinării, expedierea cauzelor în instanțele ierarhic inferioare, precum și alte informații, ce țin de activitatea Curții de Apel Chișinău);

- în **145** de cazuri se solicită implicarea conducerii, la examinarea dosarelor, aflate pe rolul instanțelor de judecată;

- **619** de petiții au parvenit din partea condamnaților, care își exprimă dezacordul cu modul de examinare a dosarelor, cu pedeapsa aplicată, precum și referitor la calcularea termenului pedepsei;

- **123** petiții se referă la organizarea insuficientă a înfăptuirii justiției, tergiversarea judecării pricinilor civile, cauzelor penale, încălcarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești;

- în **185** de cazuri, au fost solicitate explicații și consultații juridice;

- **15** petiții nu au fost examinate, datorită faptului că textul petiției nu era lizibil sau petiția conținea informații insuficiente și neconcludente, referitor la problema abordată. În aceste cazuri, petiționarii au fost informați despre motivul neexaminării.;
- **12** petiții ce se referă la radierea datelor cu caracter personal de pe portalul instanței;
- **35** de petiții au fost expediate organelor competente;
- **176** petiții se referă la dezacordul cu soluția emisă de instanța de judecată.

Capitolul III. CALTATEA ACTULUI DE JUSTIȚIE

3.1. Prezentare generală a indicatorilor statistici relevanți

În anul 2019, la Curtea Supremă de Justiție au fost contestate **5 020** de acte judecătorești emise de Curtea de Apel Chișinău.

Din numărul total de cauze contestate:

- 3 842 au fost menținute sau 76,5%;
- 1 178 au fost casate sau 23,4%

Comparativ cu anul 2017, calitatea actului de justiție se reflectă în modul următor:

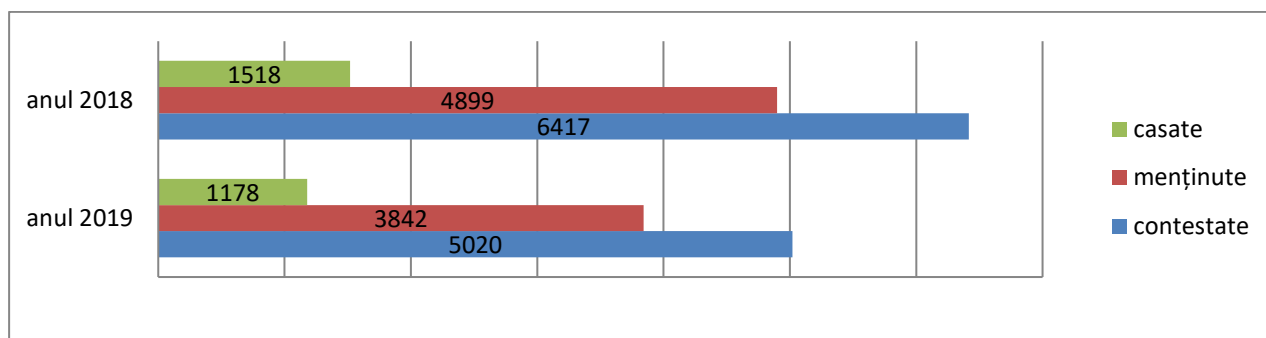
	2018	2019	Diferența
Acte judecătorești contestate	6417	5020	-1397
Menținute	4899	3842	-1057
Casate	1518	1178	-340

Din datele statistice prezentate se constată că numărul de cauze contestate la Curtea Supremă de Justiție a înregistrat o descreștere cu 1397 de cauze contestate mai puține față de anul 2018, cu toate că numărul de cauze examinate de Curtea de Apel Chișinău a înregistrat o descreștere nesemnificativă (25 680 dosare), ceea ce indică sporirea încrederii justițiabilului în actul de justiție emis de instanța noastră. Este adevărat că se atestă o micșorare a numărului cauzelor menținute în anul 2019 în comparație cu aceeași perioadă a anului 2018, însă datele statistice indică și o micșorare a numărului de dosare casate (cu 340 cauze mai puține), ceea ce indică asupra ridicării nivelului actului de justiție în perioada de raportare.

Datele reflectate mai sus indică procentajul cauzelor casate/menținute reieșind din numărul total de cauze contestate, însă procentajul hotărârilor casate/menținute urmează fi calculat inclusiv și după numărul total de cauze examinate de instanță în perioada de raportare. Astfel că, în anul 2019 Curtea de Apel Chișinău a examinat în total 25 680 de cauze, dintre care au fost casate 1178 cauze, adică 4% de cauze casate din numărul total de cauze examinate în perioada de raportare iar 96% din numărul total de cauze examinate, au rămas în vigoare.

În aceeași perioadă a anului trecut din numărul total de cauze contestate (29544) de cauze, au fost casate 1518 cauze, adică 6% de cauze casate iar 94% din numărul total de cauze examinate, au rămas în vigoare.

Constatăm că rata de casare a actelor judecătorești emise de Curtea de Apel Chișinău în perioada anului 2019 a scăzut cu 2% iar rata de menținere a crescut cu 2%, ceea ce indică încă odată asupra ridicării nivelului actului de justiție.

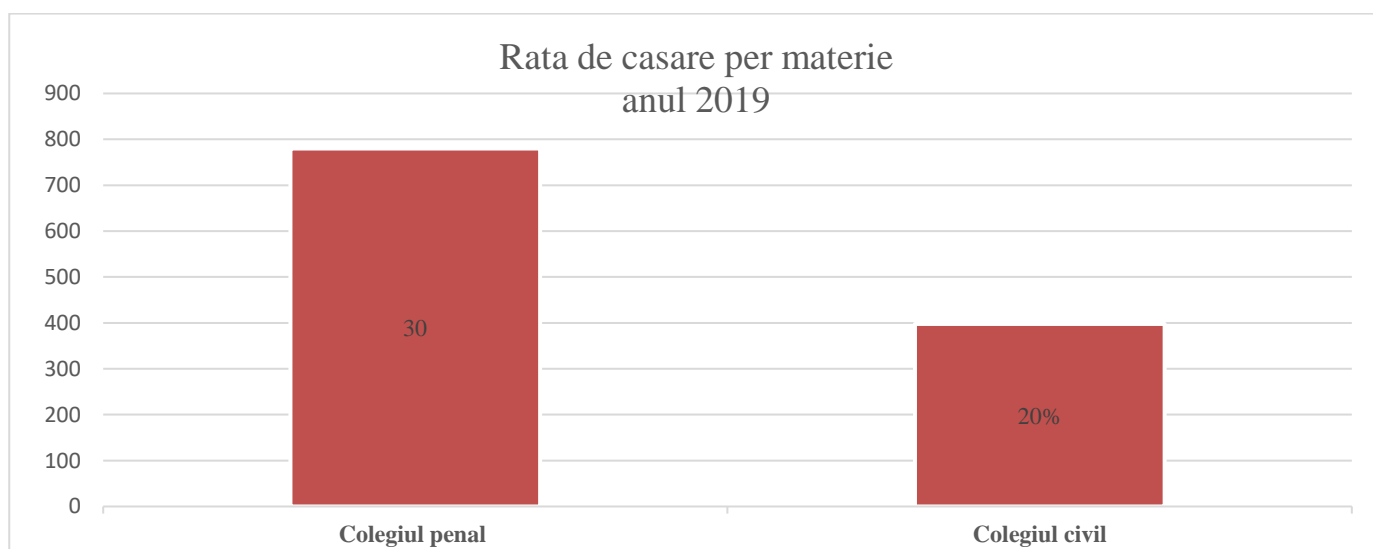

Din numărul total de cauze casate în anul 2019, :

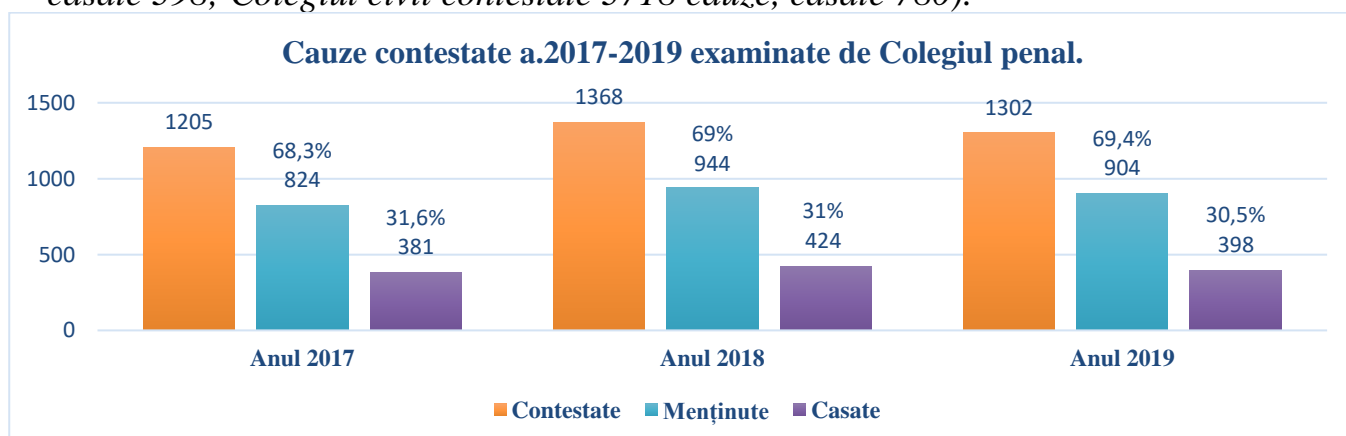
- 731 de cauze au fost remise la o nouă examinare; dintre care 10 cauze au fost remise la rejudecarea în instanța de fond iar 720 remise la rejudecare în instanța de apel/recurs;
- 447 de acte judecătorești au fost casate cu pronunțarea unei noi hotărâri.

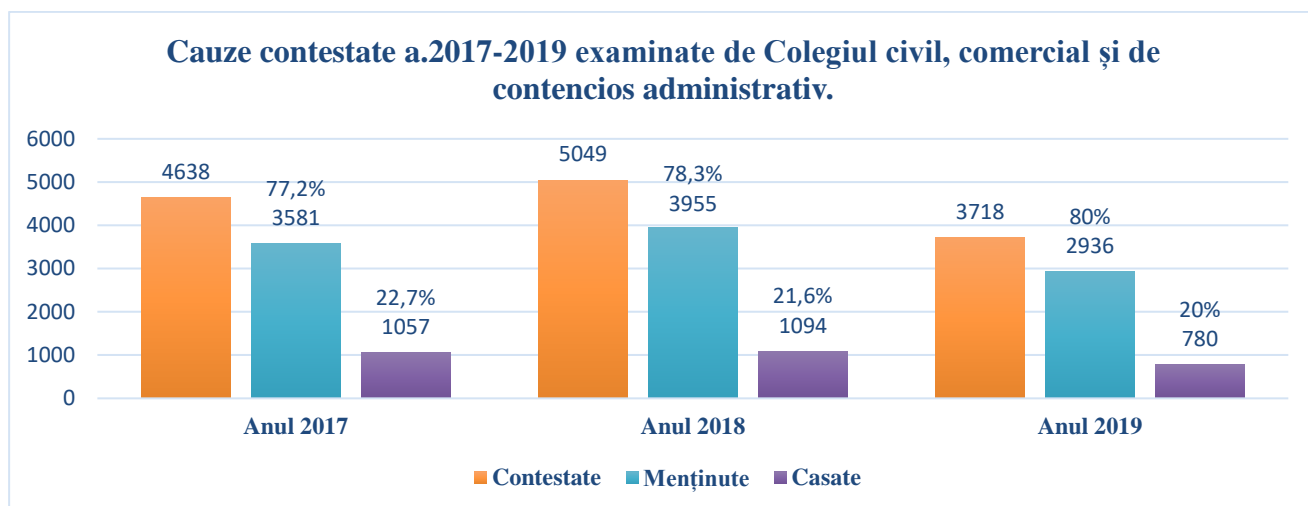
După materie, statistica dosarelor casate se prezintă în felul următor:

	2018			2019			Diferența		
	contestate	menținute	casate	contestate	menținute	casate	ontestate	menținute	casate
Colegiul Penal	1368	944	424	1302	904	398	-66	-40	-26
Colegiul Civil	5049	3955	1094	3718	2936	780	-1331	-1019	-314

Notă: rata de casare a fost calculată reieșind din numărul total de cauze contestate la CSJ, pentru fiecare Colegiu separat (de ex: Colegiul penal - contestate 1302 cauze, casate 398; Colegiul civil contestate 3718 cauze, casate 780).

Capitolul IV. CONCLUZII.

Din analiza datelor statistice, o primă concluzie care se impune este în sensul că volumul de activitate din anul 2019 a înregistrat o descreștere nesemnificativă a cauzelor nou-înregistrate și a cauzelor soluționate, în această perioadă. Gradul general maxim de eficiență care caracterizează activitatea instanței, în anul 2019, denotă implicarea, dăruirea și responsabilitatea deosebite, manifestate de către judecători și personalul auxiliar de specialitate din cadrul instituției. În anul 2019, colectivul Curții de Apel Chișinău a reușit, printr-un efort deosebit și prin solidaritate, să realizeze o activitate bună, depășind, în majoritate, problemele ivite, existând premisele pentru ca, în anul 2020, să se mențină creșterea calității activității

**Direcția Generalizare, sistematizare
și relații cu publicul al Curții de Apel Chișinău
16.01.2020**